

Königl. Preussischen Regierung
zu Bromberg.

No. 50.

Bromberg, den 12ten Dezember 1817.

Kröl. Pruskiéy Regencyi
w Bydgoszczy.

No. 50.

Bydgoszoz, dnia 12. Grudnia 1817.

Gesetzsammlung Nro. 17. enthält:

- Nro. 445. Allerhöchste Deklaration vom 15ten September 1817, betreffend die Freizügigkeits-Uebereinkunft zwischen Preußen und Frankreich.
- Nro. 446. Allerhöchste Kabinetsordre vom 25ten September 1817, betreffend, daß gewisse Vergehungen auch den Verlust der zweiten Krieges-Denk-münze nach sich ziehen sollen.
- Nro. 447. Erklärung wegen Ausdehnung der seit 1811 zwischen der Königl. Preussischen und Herzogl. Anhalt-Köthenschen Regierung bestehenden Freizügigkeits-Uebereinkunft auf sämmtliche Königl. Preuß. und Herzogl. Anhalt-Köthenschen Lande, vom 28sten September 1817.
- Nro. 448. Allerhöchste Kabinetsordre vom 11ten Oktober 1817, betreffend die Bestrafung der in Lazareth-Diensten sich der Untreue schuldig machenden Militair-Personen.
- Nro. 449. Allerhöchste Kabinetsordre vom 18ten Oktober 1817, betreffend die Verpflichtung der beurlaubten Landwehr-Offiziere, während der Uebungen Dienste zu leisten.
- Nro. 450. Bekanntmachung, in Hinsicht der Konvention zwischen Sr. Majestät dem Könige von Preußen und dem Herrn Großherzog von Mecklenburg Schwerin Königlichen Hoheit, wegen wechselseitiger Anhaltung und Auslieferung der Bagabonden, vom 28sten Oktober 1817.

Warnung.

Traurige Erfahrungen haben nur zu oft bewiesen, welche schrecklichen Folgen aus der unter den gemeinen Landleuten herrschenden bösen Gewohnheit, bei ihrer Abwesenheit von Hause ihre kleinen hilflosen Kinder allein und ohne alle Aufsicht zurückzulassen, und selbst das Haus zu verschließen, hervorgehen können. Diese Erfahrungen sind indes sen, wie ein so eben zu unserer Kenntniß gelangter, höchst unglücklicher Vorfall erzehlt, nicht hinreichend gewesen, die Landleute von der Unmenschlichkeit und Strafsbarkeit dieser Gewohnheit zu überzeugen und zu einer größern Sorge für das Wohl ihrer Kinder aufzufordern. Am 9ten November d. J. verließ der Hauseigenthümer David Kempf in Seebruch im Bezirk der Intendantur Bromberg, in Begleitung seiner Frau sein Haus. Er ließ seine Kinder von 6, 4 und 3 Jahren zurück, ohne Aufsicht, sich selbst überlassen, und verschloß das Haus. Während seiner Abwesenheit entstand in demselben Feuer, vermuthlich durch Kohlen aus dem Kamin, mit welchen die Kinder aus Langeweile spielten und die sie den Betten zu nahe brachten. Das elende Gebäude wurde bald ein Raub der Flammen und die unglücklichen Kinder der sorglosen Eltern fanden im Feuer den grausamsten Tod.

Möge dieses Entsetzen erregende Unglück das letzte sein, welches aus Vernachlässigung heiliger Elternpflicht hervorgegangen ist, mögen die Landleute hieran ein Beispiel nehmen, die Liebtinge ihres Herzens nicht ferner der schrecklichsten Gefahr preis zu geben! Daß dieses geschehe, dahin können die Volkslehrer und Obrigkeiten durch Belehrung wirksam werden, und wir fordern daher die Herren Geistlichen und Lehrer jeder Konfession, so wie die Polizei-Behörden und Boyenämter hierdurch auf, jede sich ihnen darbietende schickliche Gelegenheit zu benutzen, eine Gewohnheit abzustellen, die nur zu oft die Quelle eines graßlichen Unglücks und eines mit Vorwürfen beladenen Gewissens geworden ist. Demjenigen aber, die in dieser Betrachtung keinen zureichenden Anlaß finden, ihre Gleichgültigkeit gegen das Schicksal der ihrer Sorge anvertrauten Wesen aufzugeben, bringen wir die ernstn Gebote des Vessers in Erinnerung, welches ordnet:

daß ein jeder schuldig sei, sein Betragen so einzurichten, daß er weder durch Handlungen noch

Przestroga.

Smutne doświadczenia nadto często dowiodły, iak okropne skutki z paaującego pomiędzy ludem pospolitym złego zwyczaju, pozostawiania pod czas niebytności swęy w domu, swych matych bez pomocy i dozoru zostających dzieci samych, tudzież samykania z niemi domu, wyniknąć mogą. Doświadczenia przecieź te, iak świeżo teraz doszły do wiadomości następy bardzo nieszczęśliwy przypadek dowodzi, nie są przecieź dostatecznemi, aby lud wieyski o nieludzkiem i kary godnem postępowaniu tém przekonać i do większęy staranności o dobro ich dzieci pobudzić mogły. Na dniu 9tym Listopada r. b. opuścił Dawid Kempf w Jeziorach w okręgu Intendantury Bydgoskięy wraz z żoną dom swoy. Pozostawił tamże dzieci swe w 6, 4 i 3 latach będące bez dozoru i samknął dom. Podczas niebytności iego wyniknął w tymże ogień, domyślać się należy, że przez węgle z kominia, któremi dzieci snudów bawiły się i bezwątpienia za blisko do pościeli przyniosły. Miżerną tę chatę ochłonał zaraz ogień, a nieszczęśliwe dzieci bezstarannych rodziców w tymże nayokropnieyszą śmierć znaały.

Oby okropne nieszczęście to ostatniem było, które z zaniedbania świętego obowiązku rodzicielskiego wynikło! a nieszczęście ninieysze, aby przykładem się stało dla ludzi wieyskich, iżby w przyszłości mitych snron swemu dzieci, na tak okropne nieszczęście niewystawiali; co aby przyszło do skutku, do tego przystożyć się mogą przez naukę nauczyciele ludu i zwierzchności, dla czego wzywamy ninieyszem JXX. Duchownych i nauczycieli każdego wyznania, tudzież władze policyjne i woytów, aby do wygładenia zwyczaju tego, tak często zrsodem okropnego nieszczęścia i obciążonego wyrzutami sumienia kłającego się, wszelkich używały sposobów. Tym zaś którzyby w względzie tym żadnego iessze dostatecznego nieznaały powodu do zaprzestania obojętności względem powięzionych ich pieczy istot, przypominamy naysurowsze przepisy prawa, które stanowi: że każdego obowiązkiem iest, tak sobie postępować, iżby ani przez usynek, ani

Unterlassungen Anderer Leben oder Gesundheit in Gefahr setzen,

und

daß diejenigen, welche durch grobe Vernachlässigung dieser Vorsicht jemanden am Leben oder Leben beschädigen, körperliche Züchtigung oder Gefängnißstrafe bis zu einem Jahre leiden sollen.

(Allgemeines Landrecht Th. II. Tit. 20. §. 691. 780. 81.)

mit der Zusicherung, daß wir sowohl in diesem als in jedem noch vorkommenden Falle die gesetzliche Ahndung des Verbrechens herbeizuführen, nicht unterlassen werden.

Bromberg, den 24sten November 1817.

Königl. Preuß. Regierung.
Erste Abtheilung.

Wiederholtes Verbot des persönlichen ungebührlichen Beschwerde-Führens.

Es nimmt das persönliche Erscheinen nicht nur einzelner Bittsteller, sondern ganzer Gemeinden bei uns überhand, ohne daß der Gegenstand der Anträge dieses notwendig macht. Dieses unnütze persönliche Anbringen der Gesuche hat nicht nur den Nachtheil für die Einsassen, daß sie sich deshalb von ihren Geschäften entfernen und ihre Wirthschaften vernachlässigen, sondern in der Regel wird auch die Sache selbst, auf welche der Antrag sich bezieht, dadurch aufgehalten, weil bei nahe ohne Ausnahme erst der Bericht der Unterbehörden eingezogen werden muß, indem die Bittsteller solche vorher gegangen sind. Wenn wir es nun für unsere wesentliche Pflicht halten, das Vertrauen der Einsassen zu nähren und zu befestigen, deshalb auch jede gegründete Beschwerde gegen die Verfügungen der Unterbehörden genau untersuchen lassen, und ihr abhelfen, so kann dieses doch nicht anders erfolgen, als wenn die von den Unterbehörden ergangenen Verfügungen mit überreicht werden.

Mit Verweisung auf die im Amtsblatt für das Jahr 1816 bereits ergangenen Bestimmungen Seite 105. und Seite 263. bis 269. warnen wir nochmals sämtliche Eingewohnten des Departements, mit ihren Gesuchen und Anträgen die ihnen zunächst vorgeordnete Landraths- oder Amts-

niedbaldigkeit, zycia lub zdrowia cudzego na niesze gscie niewystawiać; i że ei, którzy przez zbytne zaniechanie przeczornosci tej, na cieie lub zyciu kogo uszkodzq, karę cielesną lub więzienia do roku iednego poniosq.

(Ogólne prawo krajowe Część II. Tyt. 20 §. 691, 780, 781.)

z tém zapewnieniem, że w razie następienia tego lub owego przypadku, przestępcę prawnie ukarać niezaniebamy.

Bydgoszcz, dnia 24. Listopada 1817.

Królewsko-Pruska Regencya.
Wydział pierwszy.

Powtorny zakaz osobistego nieprzywzoitego zanoszenia skarg.

Osobiste udawanie się do nas szpecyalnych supplikantów tudzież całych gmin, chociaż przedmiot wniosków ich tego niewymaga, wielce się zagęscito. To niepotrzebne osobiste podawanie prośb, nie tylko pociąga za sobą uszczerbek dla mieszkańców, że się od czynności swych oddalają i gospodarstw swych zaniedbiają, lecz powszechnie sam interes, do którego się wniosek ściąga, przez to się wstrzymuje, gdyż w tój mierze prawie bez wyjątku raport władz niższych, których supplikant omiiają, zasiągniony być musi. A chociaż za obowiązek poczytuemy sobie, zaufanie mieszkańców ożywiać i oneż utrzymywać, i dla tego każdą udowodnioną skargę przeciwko urządzeniom władz niższych ściśle indagować kasac i w tym ulgę czynić, to przecież to inaczej stać się niemoże, iak gdy urządzenia przez władze niższe wydane, zarazem podane nam zostaną.

Przy odwołaniu się przeto na urządzenie w Dzienniku Urzędowym za rok 1816 na stronicy 105 i 263 do 269 wysyłaj, ostrzegamy raz ieszcze wszystkich mieszkańców Departamentu tutejszego, aby z przedstawieniami swemi i wnioskami przetożonych nad niemi Radsów ziemiańskich tudzież władz ekonomicznych lub

oder städtische Behörde vorbelzugen: diese Behörden aber werden erinnert, nicht die Gemeinden selbst zum persönlichen Supplikiren bei uns aufzusuchen, — welches öfter bemerkt ist.

Wenn dennoch das Uebermachen von Gesuchen, unter Befugung ämtlicher Bescheide, oder von den Landraths- und Domänenämtern oder von den Stadtbehörden über das Sachverhältniß gefertigten schriftlichen Darstellungen, den Wittstellern nothwendig scheint, so soll dieses bei den in der Allerhöchsten Kabinetsordre vom 14ten Februar 1810 Seite 265. bis 268. des Amtsblatts für das Jahr 1810 gedrohten Strafen, nicht persönlich, sondern in der dort geordneten Art schriftlich geschehen, und am allerwenigsten ist es zu gestatten, daß ganze Gemeinden das Departement durchziehen, um ihre Anträge persönlich zu machen. Wir werden uns gendchtiget sehen, diejenigen Behörden selbst in Anspruch zu nehmen, welche für die Beobachtung der mehr bezogenen Allerhöchsten Kabinetsordre nicht gebührend sorgen sollten.

Es ist überdem auch bei den mehresten Bewohnern der Provinz zur Gewohnheit geworden, in solchen Fällen, wo unsere Verfügung nothwendig ist, sich erst an uns mit ihren Gesuchen zu wenden, wenn bereits Gefahr im Verzuge ist. Es muß aber erwogen werden, daß stets gleichzeitig eine Menge eben so dringender und wichtiger anderer Gegenstände in der Bearbeitung und im Geschäftsbetriebe begriffen sind. Es kann daher von keinem Einzelnen verlangt werden, daß ihm und seiner Angelegenheit der Vorzug vor allen andern gegeben werden solle. Hiernach muß sich ein Jeder von selbst bescheiden, daß es seine Sache und seine Pflicht sei, seine Gesuche in der Art zu rechter Zeit einzureichen, damit zur versaffungsmäßigen Behandlung und Verfügung die angemessene Zeit vorhanden sei.

Bromberg, den 24ten November 1817.

Königl. Preuß. Regierung.

Wegen Zulässigkeit polnischer Pässe für die nach den Preuß. Staaten reisenden polnischen Schiffer.

Da zur Kenntniß des Polzei-Ministerii gekommen, daß die polnischen Schiffer bei ihrer Ankunft in den preuß. Staaten, noch immer die ehemaligen

mieyskich nieomiiiali, wladzom zaś tym przypominamy, aby gmin do osobistego suplikowania u nas co się bardzo często dostreaga, niepobudzały.

Gdyby przecież podanie prośb, przy dołączeniu urzędowey decyzyi, lub uesynionego przez Ursąd Radzoo-siemiański, ekonomiczny, lub władzę mieyską piśmiennego przedstawienia, potrzebnem suplikantom być się zdawało, to iednak pod karą w naywyższym rozkazie gabinetowym z dnia 14go Lutego r. 1810 (obacz Dziennik Urzędowy za rok 1810 na stronicy 265 do 268) nieosobiście, lecz w przepisanym tamże sposobie, na piśmie dziać się powinno, tym mniej dozwolone całym gminom być może, Departament przechodzić i wnioski swe osobiście czynić. Powodowanemi zatem się widzieć będziemy, pociągnać władze te do odpowiedzialności, któreby się o zachowanie wiele razy rzezonego naywyższego rozkazu gabinetowego niestaraly.

Procz tego w zwycyay już wessio, że wielu mieszkańców Prowincyi, w przypadkach gdzie urządzenia naszego potrzeba, w ten czas depiero z prośbami swemi do nas się udayą, gdy już awłoka niebezpieczeństwem grozi. Rozważać iednak należy, że zawsze mnoga ilość podobnie pilnych i ważnych innych przedmiotów w robocie i biegu czynności znajduie się. Nikt przeto żądać niemoże, aby onemu iako i jego interessowi pierwszeństwo przed wszystkimi innymi dane było. Każdy przeto rozumieć przez to powinien, że rzeczą jego i obowiązkiem iest, prośby swe w takim czasie podawać, iżby do przepisane go postępowania i urzędzenia czas przywoity pozostał.

Bydgoszcz, dnia 24. Listopada 1817.

Król. Pruska Regencya.

Względem ważności paşportów polskich dla szyprów w państwa pruskie udayających się, wydanych.

Doşto do wiadomości Ministerium policyi, że szyprowie polscy za przybyciem swem do Państw Pruskich, sawsze icaszce dawne wy-

hßern Paßgebühren verlegen müssen, man auch nicht allenthalben die von ihnen mitgebrachten polnischen Pässe respektirt, sondern ihnen zumuthet, preussische Pässe zu nehmen, ein solches Verfahren aber dem Paßedkte vom 22sten Juni d. J. durchaus entgegen ist, so veranlasse ich die Königl. Regierung, deren Unterbehörden anzuweisen:

- 1) die von polnischen Schiffern mitgebrachten Pässe, insofern sie nach den diesseitigen Paßgesetzen gültig, und insonderheit von einer nach denselben zur Ausstellung befugten Behörde ertellt sind, zu respektiren, und ihren Inhabern ferner nicht mehr zuzumuthen, sich noch mit preussischen Pässen zu versehen;
- 2) im Falle aber letzteres bei Ungültigkeit oder Mangel des Passes nothwendig seyn sollte, das für keine andern als die vorgeschriebenen Gebühren zu nehmen, und
- 3) das Visiren der Pässe, der Vorschrift gemäß, unentgeltlich zu besorgen.

Berlin, den 16ten November 1817.

In Abwesenheit des Herrn Polizey-Ministers
Durchlaucht.
v. Kamptz.

Vorstehende hohe Bestimmung wird hierdurch zur Nachricht und Achtung für die betreffenden Behörden bekannt gemacht.

Bromberg, den 26sten November 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

Betrifft den Transport der Bagabonden über die Landesgrenze nach dem Königreiche Polen.

Sämmtlichen Polizei-Behörden des Bromberger Regierungs-Bezirks wird mit Bezug auf die Verfügung vom 5ten Oktober v. J. Amtsblatt für 1816. No. 42. S. 474. 475. die aufgegriffenen Bagabonden betreffend, nachstehender Art. 21. der unterm 25sten Mal v. J. mit Rußland geschlossenen Kartel-Konvention zur genauesten Beachtung in vorkommenden Fällen mitgetheilt.

Art. 21.

„Die hohen kontrahirenden Theile verpflichten sich es zu verhindern, daß die Bagabonden oder Kriminal-Verbrecher, welche aus ihren Staaten

sowie kosza paszportowe opłacać muszą, i że paszporta polskie przez nich miane, niewszędzie respektowane bywają, owsem ci do pobierania paszportow pruskich snaglani bywają. Postępowanie to sprzeciwia się edyktowi paszportowemu z dnia 22. Czerwca r. b., wzywam przeto Królewską Regencyą, aby salezta wladzom nijszym, iiby:

- 1) miane przez szuyrow polskich paszporta, jeżeli podług tuteyszych praw paszportowych wainemi są, a szczególniey przez wladzę prawo do wygotowania onychże mającą, wydane są, respektowały, i posiadziocieli tychże do opatrzenia się w paszporta pruskie, nieznaglaly;
- 2) w razie zaś gdyby te, dla nieważności lub niedostatku paszportu potrzebnemi były, za wydanie ich żadnych innych iak przepisanych kosztów niepobieraly, i
- 3) paszporta stósowue do przepisów bezpłatnie wizowały.

Berlin, dnia 16. Listopada 1817.

W niebytności JOXCia Ministra Policyi
(podp.) K a m p t z.

Powyższe wysokie postanowienie podajemy ninieyszem do wiadomości i zastosowania się władz właściwych.

Bydgoszcz, dnia 26. Listopada 1817. }

Król. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Względem transportu włóczągów za granicę kraiu do Królestwa Polskiego.

Przy odwołaniu się na urządzenie z dnia 5. Października r. z. (obacz Dziennik urzędowy z r. 1816. No. 42. na stronnicy 474. — 475.) tyczące się schwyconych włóczągów, komunikujemy Władzom policyinym okręgu Regencyi Bydgoskiej następnie artykuł 21. zawartę na dniu 25. Maia r. p. z Rossyą konwencyi, końcem zastosowania się w wydarzonych przypadkach.

Art. 21.

„Wysokie kontraktujące strony obowiązują się zapobiec, iżby włóczęgi lub prze-

verwiesen werden sollen, in diejenigen übergehen, welche der mit unterzeichneten Macht gehören, sofern diese Individuen nicht aus diesen Staaten gebürtig sind, oder ihr letztes Domicilium dort gehabt haben. Aber auch selbst in beiden Fällen, wird die nächste Regierung der betreffenden Staaten von der beabsichtigten Exportation vorher in Kenntniß gesetzt werden. Sie wird demnächst bestimmen, wo die Ablieferung eines solchen Individuums geschehen soll, und bei dieser Ablieferung werden die beglaubten Dokumente über den Geburtsort und das letzte Domicilium des zu exportirenden Individuums mit übergeben werden. Bei einer solchen Exportation findet die Liquidation von Kosten nicht statt, indem sie nicht auf den Grund einer vorgängigen Requisition geschieht."

Dieser Bestimmung zufolge ist daher in jedem Falle vor der Auslieferung, mit Einsendung des über die Vernehmung des Auszulieferenden verhandelten Protokolls anher zu berichten, inzwischen aber der Auszuliefernde nach Bewandniß der Umstände, im Arrest oder unter polizeilicher Observation zu behalten.

Bromberg, den 14ten November 1817.

Königl. Preuss. Regierung.
Erste Abtheilung.

Die Entlassung der in öffentlichen Straf- anstalten detinirt gewesenen Personen betreffend.

Wohrere Fälle haben bewiesen, daß die in öffentlichen Straf-, Korrekptions- und Arbeits-, so wie in Landarmenhäusern detinirt gewesenen Verbrecher und Bagebonden, aus diesen Instituten mit einem, in ihre Heimath laudenden Paß entlassen worden, ohne daß man eine gehörige Kontrolle darüber geführt, ob dieselben wirklich in ihre Heimath zurückkehren.

Das Königl. Postzel-Ministerium hat daher mittelst Cirkular-Befugung vom 2ten Oktober d. J. verordnet:

1. daß dergleichen Personen allemal, entweder durch Transport in ihre Heimath zu bringen,

stepcy kryminalni z kraju ich wypędzeni bydz maicy, do tych nieprzechodzili, ktore do podpisanych moctstw nalezq, skoro individua te nie sa rodem z kraju tego, lub ostatniego swego zamieszkania tamze niemialy. W oboch przypadkach uwiadomiony poprzadniczo bzdzie o zamierzoney exportacyi naybliższy rzqd własciwego kraju. Ten postanowi, gdzie odstawienie individuum takowego nastapic ma, i w czasie odstawienia oddane zostana po-awiaadszone dokumenta co do miesca urodzenia i ostatniego zamieszkania wyprowadzanego individuum. Przy exportacyi tympodobney likwidowanie kosztow miesca miec niema, gdyz sie ta na mocy poprzadniczey rekwisycyi niedzialie."

Stosownie przeto do postanowienia tego, powinien bydz w kazdym razie przed nastapieniem odstawienia przy nadestaniu protokulu z odstawiacyym z dzialanego, rapport zdany, w czasie sas tym odstawiacy sie poduz stosunku okolnosci w areście lub pod obserwacya policyjna trzymany.

Bydgoszcz, dnia 14. Listopada 1817.

Królewsko-Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

W przedmiocie puszczania do domów osób, w publicznych instytucjach kary osadzonych.

Zdsrzylo się częstokroć, iż osadzeni w publicznych domach kary, poprawy i robot, tudzież w prowincjonalnych zakładach dla ubostwa, zbrodniarze i włocęgi, wypuszczani z nich byli za paszportami do ich dzieszin ważnemi, bez utrzymywania nalezytey kontroli, czyli rzeczywiscie do domow swoich powracali.

Z tego powodu postanowilo Królewskie Ministeryum Policyi przez okólne pod dniem 2. Października r. b. wydane rozporządzenie:

1) szęby osoby takowa sawsze albo przez transport do ich dzieszin odsyżac, lub za

oder mit einem, eine ganz spezielle Kesselroute vorschreibenden Pässe dahin zu entlassen sind;

- 2) daß allemal die Obrigkeit des Heilmaths: oder andern Bestimmungsortes von der bevorstehenden Entlassung vorher zu benachrichtigen: und
- 3) daß, um zu verhüten, daß sie aus einer der gedachten Anstalten zugleich entlassenen Individuen, nicht gemeinschaftlich im Lande herumstreifen, und der öffentlichen Sicherheit gefährlich werden, nicht mehrere Subjekte dieser Art zugleich fortgeschickt werden sollen.

Diese Bestimmungen werden den Behörden unseres Verwaltungsbezirktes zur Nachricht und Achtung bekannt gemacht.

Bromberg, den 5ten November 1817.

Königlich Preuß. Regierung.
Erste Abtheilung.

Die Anwendung des Stempelpapiers bei Lieferungen zur Militair-Verpflegung betreffend.

Das nachstehende Reskript des hohen Königl. Ministeriums der Finanzen:

„Nach Anzeige des vierten Departements im Königl. Kreisministerium, sind mehrere Regierungen bisher der Meinung gewesen: daß es zu den Liquidationen der Entrepreneurs über Veräußerungen für Lieferungen zur Militair-Verpflegung, der Anwendung des Stempelpapiers nicht bedürfe, wenn die auf besondern Bogen ausgestellte Quittung darüber mit dem vorschriftsmäßigen Stempel versehen wäre.

Da jedoch nach dem Stempel-Edikt vom 20. November 1810 zu allen Rechnungen über 50 Rthlr. ein besonderes Stempelpapier, und zu allen Quittungen, welche nicht unter der Rechnung selbst, sondern auf besonderem Blatte ausgestellt werden, ebenfalls der vorschriftsmäßige Stempel angewendet werden muß; so finden wir uns veranlaßt, der Königl. Regie-

passportem trakt ze wszelkimi szczegółami przepisującym tamie puścić.

- 2) ażeby zwiernchność tego miejsca, do którego osoba takowa powrócić ma, e nastąpić mającóm wypuszczeniu oneyże zawsze wprzód uwiadomić;
- 3) ażeby, dla zapobiezenia tułaniu się wspólnie po krain osóh z rzezonoyh instytuciów razem wypuszczonoyh i dla odjęcia im sposobności stawiania się bezpieczeństwu publicznemu skodliwemi, nigdy po kilka osóh takowoyh razem niepuszczać.

Uwiadomione są o tych postanowieniach Władze w naszym okręgu zarządzaym, ażeby się do nich stósowały.

Bydgoszcz, dnia 5. Grudnia 1817.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Względem użycia papieru stęplowego do likwidacyi za odstawiłone dla woyska żywności.

Następujący Reskrypt dostojnego Król. Ministeryi Przychodów:

„Według doniesienia czwartego oddziału w Ministerium woyny, były niektóre Regencye dotychczas tego zdania: iż do likwidacyi entrepreneurów o wypłatę należności za odstawiłone dla woyska żywności nie jest potrzebnem użycie papieru stęplowego, skoro do kwitu osobny arkusz stęplowy przepisany ceny użyty potem został.

Gdy iednak wedle ustawy stęplowey z dnia 20. Listopada 1810. do wszelkich rachunków nad 50 talar. osobny arkusz stęplowy, i do wszelkich kwitów, które nie pod samym rachunkiem, lecz na osobnym wystawiają się papierze, podobnie przepisany stępl. użytym być winien, znajdziemy raczą potrzebną, przypo-

zung die unausgesetzte Beachtung dieser Vor-
schrift hiermit in Erinnerung zu bringen.

Berlin, den 22sten September 1817.

Ministerium der Finanzen.
Dritte General-Verwaltung,
(unterz.) Ladenberg.

bringen wir hierdurch zur allgemeinen Kenntniß.

Bromberg, den 5ten Dezember 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

Die Gewerbe-Steuer-Pflichtigkeit der
Feldmesser und Nivelirer betreffend.

Des Herrn Finanzministers Excellenz haben mit-
telst Verfügung vom 11ten Juli d. J. auf eine,
wegen Gewerbe-Steuer-Pflichtigkeit der Feldmesser
und Nivelirer von der Königl. Regierung zu
Marienwerder gemachte Anfrage, dahin entschieden,
daß nur solche Feldmesser und Nivelirer, welche
in Besoldung stehen, als Königl. Beamte zu
betrachten und in dieser Eigenschaft von Zahlung
einer Gewerbesteuer frei zu lassen sind, diejenigen
von ihnen aber, die für jeden zu verrichtenden
Auftrag einzeln bezahlt werden, wie jeder andere
Gewerbetreibende der Gewerbesteuer unterworfen
bleiben.

Diese nähere Bestimmung wird hiermit zur
öffentlichen Kenntniß gebracht, und haben die mit
Aufnahme der Gewerbesteuer beauftragten Behör-
den diejenigen Feldmesser und Nivelirer ihres Be-
reichs, welche nicht in Königl. Besoldung stehen,
nicht nur pro futuro in den Gewerbesteuerrollen
in Ansatz zu bringen, sondern auch für das laufende
Jahr eine Zugangsliste dieser Gewerbetreibenden
schleunigst zu fertigen und solche zur Genehmigung
einzureichen.

Soviel die Höhe des anzuwendenden Steuer-
Satzes betrifft, so sind principienmäßig von dem
bekannten oder vermuthlichen Einkommen drei
pCent Gewerbesteuer zu veranschlagen.

Bromberg, den 20sten November 1817.

Königl. Preuss. Regierung.
Zweite Abtheilung.

minie Regency, ażeby się przepisowi tego
ściśle trzymała.

Berlin, dnia 22. Września 1817.

Ministryum Przychodów.
Trzecia Główna Administracya.
Ladenberg.
Do

Król. Regencyi w Berlinie

do powszechnéj niniejszą drogą podaliśmy
wiadomości.

Bydgoszcz, dnia 5. Grudnia 1817.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Względem płacić się mianego po-
datku procederowego przez mier-
ników i niwelatorów.

Na zapytanie Królewskięj Regencyi Kwi-
dzyńskięj w przedmiocie obowiązku płacenia
podatku procederowego przez mierników i
niwelatorów, sadecydował JWny. Minister
Finansów urzędniem z dnia 11. Lipca r. b.,
że ci tylko miernicy i niwelatorowie, którzy
są pensyonowanemi, i jako urzędnicy Króle-
wscy uważani, w tym harakterze, od opłaty
podatku procederowego uwolnieni być mają,
ci zaś z nich, którzy za każde uskutecznione
zlecenie, pojedynczo płaceni bywają, iak
każdy inny proceder prowadzący, do opłaty
podatku procederowego pociągnięni być po-
winni.

Postanowienie to podaliśmy niniejszém
do wiadomości publiczney, i salecamy Wła-
dzom spiszem podatku procederowego trudnią-
cym się, aby niepobierających pensyi Króle-
wskięj mierników i niwelatorów ich okręgu,
nietylko na przyszłość w specyfikacyach po-
datku procederowego umieścili, lecz też za
rok bieżący dodatkową listę tychże spiesznie
sporządzili, i do zatwierdzenia podali.

Co do zastosować się mającęj wysoko-
ści opłaty podatku tego, powinny być pod-
ług pierwsiastkowych zasad od wiadomego
lub domniemywanego dochodu trzy procenta
podatku procederowego saanszagowane.

Bydgoszcz, dnia 20. Listopada 1817.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Drugi.

Personal = Chronik.

Herr Professor Dr. Kalau, bisheriger Direktor des Gymnasiums zu Frankfurt a. d. O., als bestätigter erster Oberlehrer an dem hiesigen Königl. - chen Gymnasium.

Professor doktor Kalau, dotychczasowy Dyrektor gimnazjum w Frankfurcie nad odra, jako zatwierdzony pierwszy Nadnauczyciel przy tutejszym Królewskim gimnazjum.

Herr Emil Fellmann zum Amtsverweser im Königl. - chen Domainen - Amte Strzelno.

J.P. Emil Fellmann, jako administrator ekonomii Królewskiéy Strzelińskiéy.

Steyn der Oeffentliche Anzeiger No. 70.

Öeffentlicher Anzeiger

zum

Amtsblatt No. 50. der Königl. Preuß. Regierung zu Bromberg.

St e c k b r i e f.

Namen und Vergehen des Verfolgten.	S i g n a l e m e n t.				Im Falle der Ergreifung erfolgt die Ablieferung an	Bezeichnung der gefohlenen Sachen.
	Beschreibung der Person.	Persönliche Verhältnisse.	Bekleidung.	Besondere Umstände.		
Müller, auch Weirauch und Kost genannt, ein Leinwebergefell, mehrerer Diebstähle und Betrügereien angeklagt und schuldig.	Größe 5 Fuß 4 Zoll Haare braun, kurz abgeschnitten, Stirn hoch, Augen braunen braun, Augen blau, etwas tief, Nase länglich, Mund groß, Bart schwarz, Backenbart bräunlich, Kinn länglich, Gesicht länglich und eingefallene Backen, Statur mittlere. Besondere Kennzeichen. In der oberen Kinnlade fehlen die beiden Augenzähne.	Religion lutherisch, Alter 40—42 Jahr, Sprache österreichisch litweland, auch etwas polnisch.	Bräunlicher abgetragener Leibrock mit gelben Knöpfen, ein feiner blauer Ueberrock mit gelben Knöpfen in der Größe eines polnischen Groschens, hellblaue, etwas grobe und abgetragene Weinkleider, eine Piquene Weste mit gelben Streifen, ein roth eisenringes Halstuch mit weißen Blumen, feines grobes Hemde, ordinairer Baverstiefeln, bräunliche Mütze mit ledernem Schlem und einer weißen Tresse, blaßgrauer Mantel mit großem Kragen, noch gut, mit weißem Flauek gefüttert, worin auf der linken Seite eine Tasche.	Ist wahrscheinlich in die ihm bekannte Gegend von Driesen gegangen.	den Magistrat in Schönlank, gegen Erstattung der Kosten, gefesselt.	1) Ein dunkelblauer Manns-Weberrock mit gelben Knöpfen, noch wenig getragen, 2) ein braunleinerbeutel, worin circa 2 Pf. Kaffee und 1 1/2

Bromberg, den 26sten November 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

L i s t G o Ń c z y .

Nazwisko i występek sciganego.	R e z u m e .			Szczególne okoliczności	W razie schwycenia następujące odstawienie do	Opis rzeczy skradzionych.
	Opis osoby.	Stosunki osobiste.	Ubiór.			
Müller, tu- dziej Wey- rauch i Rost zwany, pło- ciennik, o wiele kra- dzieży i o- szukaństwa obwiniony.	Wzrost 5 stop 4 cale, włosy brun- atne, krotko ob- cięte, czoło wy- sokie, brwi brun- atne, oczy nie- bieskie, nieco wpadnięte, nos podługowaty, u- sta wielkie, bro- da czarna, fawo- ryty brunatne, podbródek podłu- gowaty, twarz pod- ługowata i wpa- dłe policzki, sy- tuacja mierna.	Religia lu- terska, wiek 40 — 42 lat, mowa au- stryacka sze- pliniąca i nieco polska.	Frak brunatny przenosszony zół- temi guzikami, surdut granatowy o cienki z złotymi guzikami wielko- ści: grosz a polskie- go, spodnie nie- bieskie przeno- szone nieco grube, westka pikowa w żółtą brzońki, osierwona tyfty- kowa chustka na szyję w białe kwiatki, koscyla płocienna gruba, bóty ordynaryjne chłopskie, czapka chłopska z sko- rszonym rydelkiem i białą tresa, ia- sno-szaraczkowy płaszcz z dużym kołnierzem, ie- szcze dobry, bia- łą flanelą pod- szyty, u którego na lewéj stronie kieszeń się znaj- duje.	Udat się za- pewne w znajomą mu okolice Dziezna.	Magistratu w Trzciań- ce za zwo- tem ko- satów, w kaydanki o- kutego.	1. białą kambro- wą suk- nią. 2. ciemno- granato- wy sur- dut mę- żski zół- temi gu- zikami, mało co noszony. 3. paczkę w której się stare dziecinnie suknie znajdu- ją. 4. wo- rek pło- cienny szary, w którym się około 2 funt. kawy i 1½ funta cukru znajdu- je. 5. 2 tal. 12 dgr. w gotowi- źnie.

Bydgoszcz, dnia 26. Listopada 1874.

Królewsko - Pruska Regencya.

Wydział Pierwszy.

Obrigkeithliche Bekanntmachung.

Der Kreis-Steuere-Einnehmer Klamann zu Konin bestellte am 23ten Oktober 1801 für den Landes-reuter-Gehälften Friau eine Amts-Kaution auf Höhe von 200 Rthlr. Das darüber aufgenommenene Dokument soll, weil keine Ansprüche an die Kaution zu machen sind, zurückgegeben werden. — Da indessen über das Leben und den Aufenthalt des ic. Klamann keine Gewißheit zu erhalten gewesen, so wird der Weg der öffentlichen Bekanntmachung gewählt.

Sobald er oder seine Erben sich melden, wird das Dokument ausgehändigt.

Posen, den 8ten November 1817.

Königliches Ober-Appellations-Gericht.

Schönermark.

Auf Verlangen der Erben der verstorbenen Katarina Swinarska, geb. Glistczyńska, wird das vorhandene zur Wirtschaft nicht erforderliche verschiedene Vieh-Inventarium in Termino den 8ten Jannar 1818 in loco zu Schoden auf dem Hofe durch das Meistgebot öffentlich verkauft werden, wovon das Publikum hiemit in Kenntniß gesetzt wird.

Gnesen, den 18ten November 1817.

Königl. Preuß. Landgericht.

Obwieszczenie urzędowe.

Kassyer powiatowy Klamann w Koninie, zarzączył na dniu 23. Października 1801 za niecia-kiego Friau pomocnika Eksekutora kaucyą urzędową w summie 200 tal. Zdziałany w téy mierze dokument ma być wydany, ponieważ względem kaucyi téy żadne nie sachodzą pretensye. — Gdy jednak o życiu i o pobycie tegoż Klamana pewney powziąć niemożna wiadomości, przeto podaje się to ninieyszém do wiadomości publiczney z nadmienieniem, iż dokument wspomniany zgłaszaćtemu się Klamanowi lub sukcesorom jego wydanym będzie.

W Poznaniu, dnia 8. Listopada 1817.

Królewski naywyższy Sąd appella-cyiny.

Schönermark.

Na żądanie sukcesorów zmarłej u. Katarzyny z Glistczyńskich Swiniarskiej, sprzedanym będzie przez publiczną licytacją w terminie dnia 8. Stycznia 1818 w mieście Skokach na dworze różny do gospodarstwa niepotrzebny inwentarz bydła. Oczém publiczność ninieyszém zawiadomiamy.

Gniezno, dnia 18. Listopada 1817.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

In dem Pupillen-Depositorio des ehemaligen Westpreussischen Hofgerichts, jetzt Landgerichts Bromberg, ist die urchriftliche Schuld-Verschreibung des ehemaligen Besitzers des hiesigen Erbpachts Vorwerks Ge-gel, Justizraths R. Offits, vom 26ten Mai 1789 über 600 Rthlr., welche gegen Verpfändung des Vor-werks Ge-gel von dem Pupillen-Depositorio gegen 5 Prozent Zinsen angeleihen war, verloren gegangen.

Da der jetzige Besitzer des verpfändeten Guts die Löschung dieser Post bei den Hypothekens-Akten nachgesucht hat, und alle Bemühungen, diese Urkunde wieder zu erhalten, fruchtlos gewesen sind, so werden auf den Antrag des Besitzers alle diejenigen, welche an diese zu löschende Post, und die darüber ausgestellte Schuld-Verschreibung als Eigenthümer, Cessionarien, Pfand- oder sonstige Briefs-inhaber Anspruch zu machen haben, ad Terminum den 31sten März 1818 in der hiesigen Gerichts-stube vorgeladen, um ihre Ansprüche geltend zu machen, im Fall des Ausbleibens aber zu gewärtigen, daß die Schuld-Urkunde vom 26ten Mai 1789 nach vorher abgeleisteter Manifestations-Eide amortis-irt werden soll.

Contz, den 20sten August 1817.

Königliches Preussisches Stadtgericht.

Die Ausfuhr des Straßengebrichts in der hiesigen Stadt soll vom 1sten Januar 1818 bis dahin 1819 an den Mindestfordernden verpachtet werden.

In dieser Verpachtung stehet ein Termin auf den 20sten Dezember c. um 10 Uhr Morgens in dem MagistratsgeschäftsZimmer an, welches den Unternehmungslustigen hienit bekannt gemacht wird.
Dromberg, den 2ten Dezember 1817.

D e r M a g i s t r a t

O s t r z e ż e n i e .

W roku 1815. zagnęto podpisaniemu dziedzicowi dobr Rogowa zaświadczenie hypoteczne dobr Rogowa cum attinentiis, w którym znajdowały się urzędownie zdziałane (z zeswoleniem na wymaanie z hypoteki) kwity przez: 1) W. Annę Gliszczyńską, 2) W. Podgurską z Gliszczyńskich, 3) W. Rępecką z Gliszczyńskich, 4) W. Malicką z Wieścińskich, 5) Mańkowską z Węgrowskich z różnych summ dla wzmiankowanych osób na tych dobrach Rogowie i Grochowskich pańskich hypotecznie zabezpieczonych: sposób, iakiem, niewiadomy. Ostrzeża się przeto Szan. Publiczność, aby s nikim w żadną czynność z tych dokumentów niewchodzić, owszem uprasza się, aby każdego iako nieprawego posiadziela dokumentów przyszyrnać i muie o tym natychmiast w Rogowie uwiadomić. Koszta w tym przypadku podjęte z podziękowaniem zwrócić deklarują.

Rogowo, dnia 23. Listopada 1817.

Jakub Korytowski.

Mein massives Wohnhaus auf der Dromberger Vorstadt, nahe am Dromberger Thore, sub No. 263, ganz von gebrannten Ziegeln gemauert, 60 Fuß lang, 35 Fuß tief, 9 Fuß hoch, mit Ziegeln gedeckt, unten mit einem Saal, 3 Stuben, 5 Kammern, 1 Küche, aeräumigem Hausflur; oben mit großen Stebel Stuben, 2 großen Dachkammern, Estrichboden zur Schürung, und 2 massiven gewölbten Kellern;

Ein massiver Stall von gebrannten Ziegeln, inwendig zum Theil mit Feldkellen angepflastert, zum Theil ausgebohrt, 40 Fuß lang, 11 Fuß tief, zu 8 Pferden, mit einer Futterkammer anlet;

Ein Holz- und Wazen-Schauer mit kleinen Stallungen und Bequemlichkeiten, von Holz, 40 Fuß lang, 15 Fuß breit;

Ein geräumiger Hof vor der Thüre des Hauses gefortert;

Auf dem Hofe zwei wasserhaltige Brunnen, zum Gebrauch beim Kochen und Waschen;

Ein Obstgarten hinter dem Wohnhause von 109 □ Ruthen Rheinländisch, mit 120 tragbaren

Dom moy wypalona cegła wymurowany na przedmieściu Bydgoskim nie daleko bramy tegoż nazwiska, pod No. 263 położony, 60 stóp długi, 35 stóp szeroki, 9 stóp wysoki, dachówką pokryty, na dole z iedney sali, 3 pokoi, 5 komorek, iedney kuchni, obszerney sieni, gorą zaś z dwóch dużych szczytnych izb, dwóch wielkich poddaszków, sypania i dwóch sklepionych sklepów składający się, do którego należy także:

Stajnia z sieczkarnią z palonéy cegły wymurowana, wewnątrz częścią kamieniami wybrukowana, częścią też dylami wyłożona, 40 stóp długa, 11 stóp szeroka, w której 8 koni mieszć się mogą.

Drwalnia i wozownia z matemi chlewkami i inemi wygodami z drzewa wystawiona, 40 stóp długa, 14 stóp szeroka.

Obszerne podworze z wiazdem od frontu domu opatrzoným, w którym dwie dobre i wodę do prania i gotowania dobrą bezprzestanie utrzymujące studnie znajdują się.

Sad za domem 109 kwadratowych realskich przędwy duży, 120 owocowych około 10

verschiedenen Bäumen, im Durchschnitt 10 Jahre alt, und circa 60 mehr oder weniger jungen Stämmen. Das ganze Gehölze ist in der Vorder Fronte durch die Gebäude und dazwischen gelegenen Thorewege, und rund herum mit einem guten Bretterzaun eingefasst. Die sämmtlichen zu diesem Eta- blissement gehörigen Gebäude sind im baulichsten und besten Zustande, und diese Gelegenheit ist für einen Gasthof sehr gut gelegen; — ist aus freier Hand zu verkaufen. Kauflustige können sich am 10ten Dezember 1817, 5ten Februar und 5ten April 1818 bei dem Unterzeichneten melden, und ihre Meistgebothe bis zum Zuschlage im dritten Termin abgeben, sich auch inzwischen von dem beschriebenen Lokale überzeugen.

Inowroclaw, den 29sten November 1817.

Der Gastwirth, Karl Teige.

lat starych rodnaynych drzew gatunku różnego, jako też około 60 mniéy lub więcéy młodocianego drzewa mający. Całe pod orze jest od frontu budynkami i pomiędzy temi wiadem, niemniéy na okół dobrym parkanem z tarcie opasane. Budynki wszystkie znajdują się w naylepszym stanie, także jest własność ta na oberzę bardzo dogodna; — jest z wolnéy ręki do przedania, i życzący sobie nabyć takowy mogą się w dniach 10. Grudnia r. b., 5. Lutego i 5. Kwietnia roku 1818 u podpisanego zgłosić i podania swe aż do przybicia w trzecim terminie nastąpić mającego oświadczyć, i przytym o sytuacji wswyż wymienionego lokalu przekonac się.

Inowroclaw, dnia 29. Listopada 1817.

Oberżysta, Karl Teige.

Literarische und Kunst-Anzeige.

Als Geburts-, Weihnachts-, oder Neujahrs-geschenk werden sich nachstehende Artikel von selbst empfehlen, und sind in der Grünauer'schen Buchdruckerel in Bromberg beim Unterzeichneten zu haben:

- 1) Das Bildniß Sr. Durchlaucht des Fürsten Blüchers von Wahlstadt; 22 Zoll Höhe, 17½ Zoll Breite. — Preis 1 Rthlr. 16 ggr.
- 2) Engelstöpfe, gez. nach Rubens. — Preis 12 ggr.
- 3) Luther's und Melanchthon's Bildnisse, sauber colorirt. — 1 Rthlr. 12 ggr. p. Expl.
- 4) Das Monument zum Andenken der Schlacht an der Katsbach. — Preis 4 ggr.
- 5) Bürde's Gedichte. Oktav. — Preis 12 ggr.
- 6) Neues Bilderbuch, mit 25 illuminierten Abbildungen; sauber gebunden 20 ggr.

Außer diesen sind noch zu haben:

Menzel, K. A. Rede über die Glaubensfreiheit der protestantischen Kirche etc. Oktav. Brochirt. — 2 ggr.

Scheibel, J. G. Ueber Luther's christliche Frömmigkeit. Oktav. Brochirt. — 4 ggr.

Klamm. Rede bei der feierlichen Aufstellung des Denkmals der Schlacht an der Katsbach. Oktav. Brochirt. — 2 ggr.

E. Oplig.

Der Papier-Fabrikant Stuhm ist Willens, seine in Mosse, bei der Stadt Lantenburg im Hlesigern Kreise belegene Papiermühle, nebst Ackerland und Wald, aus freier Hand zu verkaufen. Nähere Nachricht davon giebt der in der gedachten Stadt Lantenburg wohnende Kaufmann Stuhm, an den sich Kauflustige in frankirten Briefen wenden können.

Wieczorem dnia 10. Grudnia, ukradziono mi arzebiog brudno-kasztanowata w trzecim roku, majaca lewe ucho obcieta, na prawey stronie belka biały znak. Upraszam każdego, ktoby wiadomość jaką dosiągł, niech mi liśościwie o tém umiadić raczy. F. Kraska w Małym Sitnic.